

A jó dokumentumfilm hiteles

Siflis Zoltán az esztergomi fesztivál diákzsűrijének fődíját kapta *Temetetlen holtjaink* – *Epilógussal* művéért, a film DVD-n is megjelenik

Siflis Zoltán szabadkai filmalkotó *Temetetlen holtjaink* – *Epilógussal* című, a délvidéki magyarság 1944-es véres tragédiájával foglalkozó filmje nyerte el Esztergomban a Kárpát-medencei magyarság Együttélés elnevezésű nemzetközi dokumentumfilm-fesztiválján a diákzsűri fődíját.

■ **Az említett magyarországi fiatalok számára milyen üzenetet hordoz a film?**

– Erre a kérdésre a zsűritagok tudnának mérvadó választ adni. De az a tény, hogy három város, a kaposvári, a szegedi és az esztergomi egyetemek történelem, bölcsész és teológia szakos hallgatói a sok kiválóan elkészített tényfeltáró dokumentumfilm közül éppen ezt a filmet választották, arra enged következtetni, hogy nemcsak a vajdasági magyar közösség számára meghatározó fontosságú ez a film, hanem az anyaországiak számára is. Ezt annak alapján mondom, ami értékelésként elhangzott mindkét zsűri részéről a díjkiosztást megelőzően. Jólesett hallani, hogy a téma fontossága mellett a sokoldalú megközelítést, a szerkezeti felépítést, valamint érthető és katarikus dramaturgiai mechanizmust emelték ki a film fő erényeként.

■ **Az 50 versenyfilm közül 10 érdemelte ki a DVD-megjelenést, köztük a *Temetetlen holtjaink*.**

– Nagy elismerés bekerülni egy olyan DVD-n megjelenő dokumentumfilm antológiába, amely a Kárpát-medencei magyarság, valamint a XX. században a közép-kelet-európai térségben lezajlott történelmi események lényegi és hiteles megértését kívánja szolgálni. Eddigi filmes munkásságom egyik fontos eseménye. E személyes érintettség mellett ebben a kezdeményezésben azt tartom roppant fontosnak, hogy végre a legszélesebb rétegek száma is könnyen hozzáférhető lesz – ugyan egy kis töredéke csupán – annak az óriási szociográfiai, politikai, gazdasági, történelmi tárgyú magyar dokumentumfilmkincsnek, amely az elmúlt négy évtizedben jött létre és párja nincsen a szomszédos közép-európai országokban. Ez a dokumentumfilm iskola még a hetvenes évek elején, az egyéptrendszerben – szinte csak Magyarországon – alakult ki. Én a múlt század nyolcvanas éveinek közepén kezdtem el ebben a dokumentumfilm felfogásban készíteni filmjeimet. Tájéunkon ez az iskola a Topolyai Videó Alkotótábor fél évtizedes működése idején csúcsosodott ki. Sajnos a fiatal vajdasági filmek nem igazán követnek. Kerülnek a mindennapi életünket érintő szociális helyzet- és konfliktusfeltáró dokumentumfilm készítését. Jó, ha évente legalább egy

lógiaira, azt remélem, hogy nemcsak ezen a fesztiválon kiválasztott filmek lesznek hozzáférhetőek a boltokban, könyvtárakban, egyetemeken, hanem az illetékesek folytatandó példának, feladatnak tekintik a többi értékes és mellőzhetetlen dokumentumfilm megjelenését is. A jövőt mégis a dokumentumfilmeket tartalmazó internetes portálok jelentik majd. Ez a történet is elkezdődött. Csak jelzem, hogy mi is a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetben hasonló tematikus filmantológiák kiadását tervezzük. Természetesen elsősorban a vajdasági magyar szerzők filmjeinek megjelenésére gondolok.

■ **Merre tart a magyar dokumentumfilm, mik a tendenciák?**

– Ezt a kérdést szinte lehetetlen röviden megválaszolni, hiszen roppant gazdag, irányzatokban, szerzői módszerekben sokféle filmtermésről van szó. A magyar dokumentumfilm-művészet a hetvenes évek elején vált egyedivé. Kialakul a filmszociográfia, mint irányzat. Mái számtalan követője van,

Siflis Zoltán: Több saját gyártású dokumentumfilmre van szükségünk

olyan alkotók, akik elszántan, bátran és igényesen készítik a maguk művészi erejű dokumentumfilm-krónikáit. A dokumentumfilm esetében is meg kell próbálni, hogy alkalmazkodjon a nemzetközi trendekhez, olyan szituatív dokumentumfilmet kell készíteni, amelyben a néző autentikus élethelyzetekben követheti a film hőseit és ismerheti meg a film történetét. Kiemelnék még egy fontos szempontot: az alkotó mindig a hitelességre törekedjen, hogy a film is hiteles legyen. Mert a dokumentumfilm is akkor érdekes,

ha a film végén egy ember áll előttem, azaz megtalálható, megismerhető maga az ember. Sőt egyes alkotók nem a kemény tényfeltárássra, a szereplők élettényeinek feltárássára helyezik a fő hangsúlyt, inkább a szereplők lélektani ábrázolását helyezik előtérbe. Amint azt a játékfilm is teszi. Ez egy új irányzat, nem könnyű vállalkozás, ha sikerül, az ered-

Temetetlen holtjaink

ilyen dokumentumfilm készül. Bizony több saját gyártású dokumentumfilmre van szükségünk, amely a vajdasági magyarság társadalmi, gazdasági és mindennapi problémáit dolgozza fel. Visszatérve a már említett és megjelenítésre szánt dokumentumfilm anto-

mény katarikus lehet. Azt gondolom, hogy a magyar dokumentumfilm ma is sikeresen ötvözi a jellegzetes magyar iskolát a világban kialakult egyéb trendekkel. A nemzetközi fesztiválokon elért sikerek ezt bizonyítják.

■ MIHÁLYI Katalin